

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

31.07.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

focus-news.net

✓ Акценти в предаването „Това е България“ на Радио „Фокус“

<http://www.focus-news.net/?id=n1681280>

Предаването „Това е България“ на Радио „Фокус“ се спира на значимите за деня теми.

Кандидатите за формиране на нов Висш съдебен съвет вече са ясни: за парламентарната квота от 11 души са издигнати 18 номинации; съдебната власт, която трябва да посочи също 11 свои представители номинира на десетки събрания на съдилищата и прокуратурите в страната 15 съдии и 13 прокурори; общото събрание на следователите, което трябва да излъчи /един/ свой представител е насрочено за 19 август. Пред избора на новия Висш съдебен съвет и след редовния доклад на Европейската комисия в областите правосъдие и вътрешен, в който за пореден път изобилстваха критиките към съдебната система, ред поканихме за коментар Елеонора Николова, временно изпълняващ длъжността директор на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерския съвет, известен като БОРКОР. Състоянието на съдебната система коментира при посещението си във Варна и вицепрезидентът – бивш правосъден министър – Маргарита Попова. Очакваме репортажа на колежата Десислава Стоянова.

Министърът на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова бе в Първомай. Подробности очакваме от нашия репортер Цветана Тончева.

Синдикатите настояват за извънредно свикване на НСТС заради необходимостта от повишаване на доходите. Какво мислят работодателите? Отговаря Васил Велев, председател на Асоциация на индустриалния капитал в България.

С репортерската обиколка из страната допълваме картината на България за деня. От нея откроявам в аванс изключително любопитен сюжет: кораб плава из водните пътища на Европа с герба на Добрич. Повече за този интересен факт ще научим от репортажа на кореспондента ни в добруджанския град Жулиета Николова.

Водещ - Цоня Събчева.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Икономическото доверие в еврозоната се срина до тригодишно дъно

http://www.klassa.bg/news/Read/article/209429_%D0%98%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B5+%D0%B2+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%81%D0%B5+%D1%81%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D0%BE+%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%BE+%D0%B4%D1%8A%D0%BD%D0%BE

Икономическото доверие в еврозоната падна до тригодишно дъно през юли, което предполага, че проблемите ще продължат и през третото тримесечие на годината, пише Bloomberg, цитирана от Investor.bg.

Индексът на доверието, който се изготвя от Европейската комисия, се смъкна до 87,9 пункта през юли, след като месец по-рано бе 89,9 пункта. Това е най-ниското ниво от септември 2009 година насам.

Нивото на доверие е паднало по-ниско, отколкото се очакваше, тъй като предварителните прогнози на анализаторите бяха за понижение на индекса до 88,9 пункта.

„Изглежда, еврозоната се насочва към задълбочаване на икономическия спад през третото тримесечие“, коментира Хауърд Арчър, главен икономист в IHS Global Insight. Според него през второто тримесечие на 2012 година брутният вътрешен продукт на еврозоната се е свил с 0,3 на сто.

През тази седмица се очаква редовното заседание на Европейската централна банка, от което инвеститорите ще очакват информация относно намеренията на институцията за подкрепа на пазара. В края на миналата седмица президентът на банката Марио Драги предизвика еуфория с думите, че ЕЦБ ще направи всичко по силите си в подкрепа на еврозоната.

✓ Еврозоната може да се поучи от финансовите кризи в развиващия се свят

http://www.klassa.bg/news/Read/article/209440_%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5+%D0%B4%D0%B0+%D1%81%D0%B5+%D0%BF%D0%BE%D1%83%D1%87%D0%B8+%D0%BE%D1%82+%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B8+%D0%B2+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%8F+%D1%81%D0%B5+%D1%81%D0%B2%D1%8F%D1%82

Масово се смята, че случващото се в европейската икономика днес е безпрецедентно - резултат от опита за икономически съюз без политически ангажимент за фискални трансфери. Твърдението крие доза истина, но изключителността на европейския случай е мит. В много отношения страните от периферията на Стария континент

следват сценарий, който вече се разигра в редица развиващи се държави. Европа има много да учи от техния опит. Позната вече история започва с определянето на дадена държава като привлекателна дестинация от финансовите пазари. Причините могат да вариат от високо оценявания потенциал за ръст до обикновена географска близост до „динамична“ страна. (В еврозоната членките от периферията имаха възможността да се възползват от ниски лихвени проценти, тъй като споделяха валута с Германия и останалите стабилни нации.) Тези привилегии отприщват процеси, които впоследствие могат да кулминират в криза чрез ефекта от ръста на капиталовите притоци върху реалните лихви. Когато валутните курсове са гъвкави, навлизането на горещи пари кара националната парична единица да поскъпне. Но дори и при фиксирани курсове (или в случая на еврозоната – при единна валута) реалните обменни равнища скачат, когато цените на вътрешния пазар се повишават по-бързо, отколкото тези на търговските партньори. Това поскъпване на реалния валутен курс насърчава инвестициите в нетъргуеми сектори, най-вече в областта на недвижимата собственост и строителството, както и във финансови активи на вътрешния пазар като акции. Всичко това обаче оскъпява износа и сваля цената на вноса, като така обезкуражава вложенията в тези сектори и често допринася за сравнителния им спад въпреки бързия ръст на икономиката като цяло.

Всички нововъзникващи пазари с голям приток на капитали преживяха бум при недвижимите имоти и фондовите борси. Те на свой ред генерираха приходи, които да насърчат вътрешното търсене и да поддържат висок ръст в някои сектори. Това доведе до макроикономически дисбаланс, но не под формата на раздуващи се фискални дефицити, а като отрицателно салдо по текущите сметки, отразяващи дългово финансираната разточителност на частния сектор. В даден момент пазарите решават, че тази тенденция не е устойчива. Всеки фактор, дори най-незначителният или привидно несвързан с тази тенденция, може да причини изтичане на капитал и финансова криза. Заразата също е от голямо значение. Когато това се случи, започват да обвиняват държавите за тяхната „безотговорност“ и „неблагоразумие“, като за основни виновници се сочат държавният или частният сектор. Така обаче се пропуска основното, а именно, че когато дадена държава не може да контролира постъпването или изтичането на капитал, и двете движения могат да породят нежелани последствия. Големите притоци обясняват дефицитите по текущите сметки, освен ако капиталът просто не се складира под формата на валутни резерви, което си е чисто разхищение. Това наистина се превърна в предпочитана предпазна мярка в развиващия се свят, но тя е безсмислена (тъй като вливащите се средства не се харчат в страната) и скъпа (поради загубите от притежаването на резерви, които се определят от разликите в лихвените проценти). И така, с напълно свободни капиталови потоци и напълно открит достъп до външно кредитиране от частни агенти на вътрешния пазар не може да има „благоразумна“ макроикономическа политика. Вътрешният баланс или дисбаланс ще се променя според поведението на капиталовите потоци, които на свой ред отговарят на създадената от самите тях икономическа динамика. Именно това се случи и в Европа, особено след създаването на еврозоната. Частните инвеститори (банки и други) насочиха спестяванията си от по-богатите страни в региона към по-бедните, създавайки процеси, които доведоха до процес, който днес е известен като разминаване в производителността между Севера и Юга, но в основата си отразява именно тези макроикономически сили.

Ако събитията, предшестващи кризата, звучат познато, какво да кажем за развързката? И тук глобалният юг може да предложи някои уроци. Корекциите чрез вътрешно свиване са много болезнени, разоряват обществото и често водят до политически трусове. Освен това те невинаги работят – подобна стратегия в крайна сметка генерира възстановяване само ако износет се увеличи достатъчно, че да компенсира срива на вътрешното търсене. Това е много по-лесно, ако страните могат да обезценяват валутите си, но дори и това невинаги е достатъчно. А ако световната икономика не отбелязва ръст през това време, шансовете за съзвемане намаляват още повече. Тогава кризата може да доведе не само до краткосрочни вреди, но и до дългосрочни загуби на потенциален БВП, а понякога и различна траектория на ръста (или стагнация) като цяло. Обикновеното разсрочване на дълга не помага – то само отлага проблема, а после обикновено влошава положението, като увеличава дълговия товар. Държавите, които успешно се възстановиха от финансови кризи в последно време и възобновиха икономическата си активност и заетостта (като Малайзия и Аржентина), не играха по правилата, определени от световните институции. Те наложиха капиталов контрол, реструктурираха дълга си (като всъщност просрочиха част от него), използваха експанзионистични фискални политики за справяне с кризата и изобщо предприеха мерки, на които силните на деня се мръщят. Но единствено тези изобретателни отговори водят до успех. Ако периферията на еврозоната и Европа като цяло иска да излезе от икономическата дупка, която сама си изкопа, може би ще се наложи да вземе на сериозно опита на развиващите се държави. Въпросът е дали това изобщо е възможно, докато Европа е облечена в усмирителната риза, наложена ѝ от валутния съюз и настоящите лидери?

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Един абсурд по-малко

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/07/30/1877632_edin_absurd_po-malko/

Най-черният текст в Търговския закон за бизнеса напоследък - този за фалит със задна дата, е на път да остане в миналото. Празнота дава възможност при несъстоятелност всяка сделка от миналото, случила се дори преди 10 години, да бъде разваляна. Така например, ако гражданин си купи апартамент, може да го изгуби, ако строителят влезе в процедура по несъстоятелност към дата, по-ранна от сделката.

От повече от година представители на фирми, адвокати, банкери призовават законодателят да промени текстовете, позволяващи такива измами на длъжници. Сега група депутати от ГЕРБ, сред които Емил Радев, ще внесат законопроект, който ще ограничи (от шест месеца до максимум три години назад) определянето на началната дата на неплатежоспособността (виж карето). В момента периодът е неограничен, което създаваше възможности за некоректни

длъжници с помощта на отделни съдии да избягват плащането на задълженията си.

Какво ново

Проектът ще бъде внесен и разгледан в правната комисия през септември, твърдят източници на "Капитал Daily". По-подробен и решаващ повече аспекти на казуса законопроект беше изготвен от група юристи миналата година по поръчка на Министерството на правосъдието. Той престоява там близо година, като от пресцентъра на министерството коментираха, че "предстои той да бъде внесен" в Министерския съвет.

Подобни изменения бяха внесени през зимата и от червената депутат Янаки Стоилов, но председателката на правната комисия Искра Фидосова така и не ги внесе за разглеждане.

Така след години нищоправене управляващите най-сетне се заеха със законовия недостатък. Засега текстовете не са перфектни, коментират юристи, но показват воля да се реши проблемът на всички съвестни търговци.

Абсурдът със задната дата

Проблемът с определянето на начална дата на неплатежоспособност без ограничение назад във времето съществува от години. На практика законът позволява при фалит на компания синдикът да търси обратно всички получени плащания към контрагентите й години назад. Често това се постига с фалсифицирани документи за старо задължение.

Другият огромен проблем със законовия текст е, че дори и да има обезпечение, то пада. На риск са поставени всички плащания между компании и обезпечения от 1998 г. насам. Сред най-ощетените са банките, тъй като ипотеките им падат и те стават редови кредитор. Ето и пример: отпуснат е бизнес кредит от 1.5 млн. лв., обезпечен за 2 млн. лв., който не се обслужва от кредитополучателя. Когато банката преминава към искане за обявяване на търговеца в несъстоятелност, той заявява, че дължи 5 млн. лв. неустойка по друг стар договор.

Съдът постановява, че търговецът е бил неплатежоспособен още преди банката да учреди ипотеката си, и включва заема от 1.5 млн. лв. и неустойката от 5 млн. лв. към масата на несъстоятелността. Когато имуществото е продадено от синдика, банката получава пропорционален дял. Така, вместо да вземе цялата сума като обезпечен кредитор, тя трябва да се задоволи с минимална част и отпуснатият кредит остава непогасен. Всеки адвокат по търговско право се сблъсква в практиката си с множество такива случаи.

Например през зимата синдик поиска от "Алианс-ДН" да върне 318 хил. лв., с които преди години фалирал търговец купува от компанията капачки за буркани. Подобен е случаят с фалиралото дружество "Булгаргеомин", чиято начална дата на неплатежоспособност беше определена преди 14 години. "Тъй като е работил с милиарди, "Булгаргеомин" може да завлече стотици дружества, на които е плащал през това време", обясни Стефан Стефанов, адвокат и гл. ас. по търговско право в СУ "Св. Климент Охридски", и допълни, че Търговският закон отдавна е трябвало да бъде променен.

Бързо и още промени

"Капитал Daily" потърси представители на търговски дружества за коментар върху предлаганите поправки в Търговския закон. Въпреки че не бяха запознати в конкретика с тях, предприемачите приветстваха промените и настояха за въвеждане на възможно най-кратки срокове при преценка на неплатежоспособността на фалиращия търговец.

"Всяка стъпка в тази посока е добре дошла. Това ще позволи да се подобри бизнес средата за всички добросъвестни кредитори, не само за банките", каза Левон Хампарцумян, главен изпълнителен директор на "Уникредит Булбанк" и председател на управителния съвет на асоциацията на банките. Сдружението от години настоява за по-добра защита на кредиторите.

Според Петър Славов, главен изпълнителен директор на Прокредит банк, "предложените промени ще са капка в морето, въпреки че са в правилната посока". Той отбеляза, че проблемът е много сериозен и само с тази мярка няма да бъде решен. "Като цяло несъстоятелността е много зле уредена в българското законодателство, такава е и съдебната практика и много фирми се възползват от това", каза Славов.

"Срокът за обявяване на неплатежоспособността със задна дата не би трябвало да е по дълъг от 6 месеца, дори и една година ми изглежда много", смята Румен Костов, изпълнителен директор на "Мегапорт" - Велико Търново. На същото мнение е и Мария Жекова, управител на дружеството за производство на опаковки "Ате пласт", според която много компании страдат от проблема.

Адвокат коментира, че проектът на Радев е доста орязан, но е движение в правилната посока. Дали той ще бъде придвижен и приет, или ще свърши като другите в кошчето, предстои да видим наесен.

✓ Три години правителство на ГЕРБ: Министерство на финансите: Стабилност, но малко реформи

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/07/30/1877484_ministerstvo_na_finansite_stabilnost_no_malko_reformi/

"Да изведе България от кризата. Според мен най-трудна от гледна точка на бюджета ще е 2010 г. Да намалва рязко бюрокрацията. Да помогна за влизане на България в еврозоната."

Така преди три години встъпващият в длъжност финансов министър Симеон Дянков отговори на въпрос на "Капитал" кои са трите неща, които обещава да свърши по време на мандата си. Оттогава досега се случиха много събития – кризата в Европа не само не отмина, но и се задълбочи, правителството на ГЕРБ изпадна във вътрешни противоречия и в крайна сметка не направи нито една от обещаните едри реформи.

А нови големи цели така и не бяха начертани. От днешния ъгъл пожеланието за извеждане от кризата е по-скоро избягване на нейното задълбочаване, бюрокрацията се намали символично, а еврозоната започна да изглежда, меко казано, нежелана цел.

Заради трудните финансово години, а и заради факта, че Дянков стана и вицепремиер с ресор икономическа политика, ролята на управляваното от него ведомство при това правителство нарасна допълнително. Най-малкото - постоянно трябва да лавира между исканията за повече разходи и стремежа да се спазва фискална дисциплина. Три години по-

късно екипът на финансовия министър може да се похвали и с няколко червени точки.

Постиженията

Най-безспорната заслуга е фактът, че до момента България успява да запази финансовата си репутация. Държавата е сред първите, които върнаха бюджетните си дефицити в рамките на допустимия от ЕС максимум от 3% спрямо брутния вътрешен продукт (БВП). При това страната се справи със собствени сили, без предписания и рецепти от международни институции или кредитори.

Малкият бюджетен дефицит помогна на правителството да не залита и към прекомерна задлъжнялост. Вследствие това нивото на държавен дълг спрямо БВП е много по-ниско от допустимото равнище от 60% от БВП. Така България се нареди на второ място в ЕС по най-ниска задлъжнялост след Естония.

Макростабилността пък позволи на държавата да се финансира при добри условия на вътрешния и външните пазари. След десет години отсъствие страната се завърна на международните дългови пазари. Правителството пласира еврооблигации за 950 млн. евро при по-добра от първоначално очакваната доходност и си осигури нужните средства за първото голямо плащане по външния дълг догодина въпреки продължаващата криза в Европа. Така управляващите внесоха доза предвидимост в публичните финанси поне до началото на следващата година.

Министерството на финансите успя да запази непроменени и ставките на основните данъци и така осигури предвидимост за бизнеса. А и ниските данъци са едно от конкурентните предимства на България.

При осигуровките обаче се подходи противоречиво – след като бяха понижени с два процентни пункта, плащанията към Националния осигурителен институт с валсова стъпка бяха повишени отново. В допълнение, за да се запълни част от дупката в бюджета на НОИ, бяха национализирани и част от парите на частните професионални пенсионни фондове. Подобна стъпка е лош знак за чуждите инвеститори, а в последствие беше обявена и за противоконституционна от съда.

Грешките

В стремежа си да запази финансова стабилност, екипът на Дянков допусна и грешки. Разходите бяха свити рязко, но се отложиха и плащанията към фирми, които са работили по държавни проекти или обществени поръчки. Просрочията към края на 2009 г. бяха за около 600 млн. лв. За много от фирмите обаче тогава плащането беше въпрос на оцеляване. В последствие компаниите получиха вземанията си през Българска банка за развитие, но с дискаунт от 7%.

Пак в стремежа си да овладее дупката в бюджета, в началото на мандата си ГЕРБ повтори грешката на предшествениците си – да задържа ДДС на фирмите. Държавата използваше задържаня данък като безлихвен кредит за сметка на бизнеса, и то във време, когато липсата на оборотни средства може да доведе фирмите до фалит. Впоследствие се оказа, че подобни счетоводни гимнастики вършат работа само при изчисляване на бюджетния дефицит по националната методология. По стандартите на Европейската комисия обаче се оказа, че сме на свръхдефицит 4.7% от БВП, което пък реално приравни шансовете на България да бъде приета в предверието на еврозоната – валутния механизъм ERM 2 – на нула.

Още една грешка на финансовото министерство бе повишаването на акциза върху цигарите с повече от предвиденото според договора ни за присъединяване. От 2010 г. в сила влезе нова ставка от 124 лв. за 1000 къса, което реално е увеличение с 50% спрямо година по-рано.

Мярката целеше по-малко пушачи и повече приходи в бюджета (над 180 млн. лв.). Ефектът обаче беше точно обратният – увеличи се контрабандата до рекордното ниво от 35%, приходите от акциз върху тютюневи изделия спадна с 15%, а пушачите не намаляха чувствително.

Какво не беше направено

Въпреки че дойде със заявка за реформи, това правителство направи по-скоро козметични промени в някои сектори, като например пенсионната система и образованието. В други като здравеопазване и сигурност обаче реформа нямаше. Така, вместо да се правят след анализ, съкращенията на разходи в публичния сектор обикновено се случват на принципа "откъдето може да се отреже механично", а дефицитите до голяма степен се финансират от фискалния резерв.

Вследствие – нивото му спадна двойно. Липсата на реформа в начина, по който се изразходват средствата пък продължава да обрича харчовете на ниска ефективност заради липсата на програмно бюджетниране.

Така все още ведомствата получават парите си не според очаквания резултат от съответните програми, по които работят, а според размера на миналогодишния им бюджет. Отделно от това парите на данъкоплатците продължават да се изразходват непрозрачно и често без санкцията на парламента – факт, който преди време в свой доклад констатира и Сметната палата. Положителна стъпка в тази посока може да е приемането на Закон за публичните финанси.

В условията на падащи приходи източник на средства са приватизацията и борбата със сивия сектор. И двете мерки бяха обещани през лятото на 2009 г., но изпълнението им не се оказа толкова лесно.

Реално сключените до момента приватизационни сделки се ограничиха до "Булгартабак" и миноритарния дял в едно от трите електроразпределителните дружества. Не се случи и обещаната приватизация през борсата - най-вече на няколко пъти обещаващото листване на дял от БЕХ.

Дали правителството е успяло да затегне контрола върху сивия сектор пък е трудно измеримо най-малкото защото няма точни оценки колко голям е той. Двете приходни агенции – НАП и митниците, извършиха много техническа работа за налагане на текущ контрол върху оборотите в търговските обекти – промениха се куп изисквания и закони.

Вследствие – вече се следят в реално време наличностите в складове за горива и алкохол, а касовите апарати на всички търговци се свързаха с НАП. И въпреки това, ако използваме като измерител за свиване на сивата икономика издаването на фактури и касови бележки – такива все още не се предлагат навсякъде.

Извън това да гонят недобросъвестните, работата на приходните администрации е и да улесняват коректните данъкоплатци. Особено след като над 90% от приходите в бюджета всъщност са вследствие на доброволното им деклариране и плащане. Подходът на НАП към фирмите обаче и при това правителство остана като като към виновни до

доказване на противното.

Данъчните закони продължават да се усложняват, но пък за сметка на това липсват ясни и точни указания как да се прилагат. А това води до различна практика при проверка и ревизии и непредвидимост в бизнес средата.

Тези проблеми накараха председателя на бюджетната комисия Менда Стоянова да инициира промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, които да вменят отговорност на ревизиращите инспектори, ако актовете им паднат при съдебно обжалване. Тя обеща и централата на НАП да дава мотивирани становища при спорни тълкувания на закона, така че той да се прилага еднакво от всички ревизиращи екипи.

На финансовото министерство предстои още един голям тест - предизборна година. Вече има направена заявка за увеличение на пенсии и заплати в публичния сектор. Въпросът е да не се залитне в разходи, които България не може да си позволи.

✓ БНБ: Банките кредитират бизнеса като преди кризата

http://www.capital.bg/biznes/finansi/2012/07/30/1877530_bnb_bankite_kreditirat_biznesa_kato_predi_krizata/?ref=akcentmenu

Обемите на бизнес кредитирането се завръщат към нивата си отпреди кризата. Това показва средната им стойност за последните шест месеца въпреки по-високите изисквания при отпускането на заеми. Констатацията е в последното издание на тримесечния бюлетин на БНБ "Икономически преглед".

Домакинствата обаче продължават да се въздържат от допълнително задължняване, предпочитат да изплащат стари кредити и да спестяват. По отношение на лихвите по кредити и депозити за второто полугодие на 2012 г. централната банка очаква бавното понижение да продължи, като посочва, че рисковете пред тази прогноза са балансирани.

В кризата като преди кризата

През април-май новите кредити за бизнеса, които банките са отпуснали, възлизат на 2.295 млрд. лв. (при 2.373 млрд. лв. за същия период на миналата година), посочва БНБ. Високата месечна колебливост в обемите на новите кредити за предприятия се запазва, но средната стойност на обемите за последните шест месеца (шестмесечна плъзгаща се средна) показва тенденция към възстановяване на нивата отпреди глобалната криза, е наблюдението на централната банка.

Това се случва дори при наличието на по-високи изисквания при отпускането на кредити, допълват от БНБ.

Към края на май търсенето на кредити е повлияно от засилването на инвестиционната активност и на очакванията на фирмите за бъдещото състояние на бизнеса им, отчитат в централната банка. В същото време банкери се оплакват от липсата на търсене и много малко качествени проекти, които биха могли да получат финансиране от банка.

По думите им единственият начин за намиране на нови клиенти е привличането им от друга банка с по-ниска ценова оферта, като заради това лихвите за добри клиенти са стигнали прага на поемания разумен риск.

За разлика от отчетеното от БНБ при фирмените кредити домакинствата остават предпазливи към поемането на нови задължения и предпочитат да изплащат старите си кредити и да спестяват. Причината е общата несигурност, свързана с относително високото ниво на безработица и песимизма относно бъдещото им финансово състояние, посочват от централната банка.

Според данните ѝ за новоотпусканите кредити в банкирането на дребно договорените обеми на потребителски кредити са по-високи в сравнение с тези за покупка на жилище. През април-май новите заеми за потребление са за 427.5 млн. лв., а за ипотeki – 189.5 млн. лв.

Лихвите бавно ще падат

Очакванията на БНБ за движението на лихвите по депозити и кредити е слабото понижение да се запази. За срочните депозити "факторите, на които се основават тези очаквания, са нарастването на депозитите на частния сектор и високата ликвидност на банковата система в условията на ниско търсене на кредити", се казва в "Икономически преглед".

Съотношението на ликвидните активи към сумата на пасивите към май 2012 г. е 25.71%. Прогнозата за запазване и на слабото понижение на лихвените проценти по кредитите е резултат от очакванията за понижението в цената на ресурса на банковата система, основната част от който представляват депозити на домакинства и фирми (почти 82%).

Рисковете пред прогнозата се оценяват като балансирани, посочват от БНБ. От една страна, е възможно понижение като резултат на значителната ликвидност, предоставена от ЕЦБ на банките в еврозоната и намалението на лихвите на ЕЦБ от 11 юли. От друга страна, може да се наблюдава повишение заради възможното нарастване на нестабилността и несигурността на международните финансови пазари и влиянието им върху рисковата премия на страната, обясняват от централната банка.

Нормата на спестяване на частния сектор, която зависи от очакванията за общото икономическо състояние, ще оказва влияние върху рисковете пред прогнозата. При повишаването ѝ вследствие на евентуално влошаване на очакванията може да се реализира по-висок темп на растеж на депозитите на домакинствата в банковата система. Спестяванията на домакинствата може да продължат да нарастват през годината и в резултат на повишаваща се несигурност за бъдещите им доходи.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Милиони от Брюксел за уроци и мускули

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-07-31&article=418536>

Милиони ще има възможност да усвои страната ни за наука и спорт през следващия програмен период на финансирането от Брюксел 2014-2020 г. Кабинетът дори обмисля вариант средствата за образование, наука и иновации да бъдат отделени в нова оперативна програма. Това обясни министърът по управление на средствата от ЕС Томислав

Дончев. Дали това ще стане факт, зависи от проектите, които ще предложат ресорното министерство и академичната общност до септември. Има възможност за целта страната ни да договори сума в рамките от 600 млн. лв. до 1,5 млрд. лв. Като парите освен за университетски лаборатории, ще отиват и за компании, които разработват или внедряват иновации, разясни Дончев. С финансиране от ЕС страната ни може да изпълни и проекта за София Тех парк, както и за подобни клъстерни паркове за земеделие, морско дело, енергетика или машиностроене например, обясни министърът. У нас има потенциал за два и дори за три технологични парка, категоричен бе Дончев. Липсата на достатъчно средства в този програмен период за образование и наука е сред основните грешки при програмирането. И това е почти престъпление, смята министърът. Според него вторият пропуск в програмирането на сегашния период е липсата на финансиране за спортни съоръжения. Там, където има изградени площадки и спортни зали в общините, те се ползват изключително натоварено, обясни Дончев. Той категорично подчерта, че средствата за наука и спорт няма да са за сметка на изграждането и ремонта на пътища, детски градини и болници.

[Вестник Сегга](#)

✓ С 15% се вдигат минималните осигуровки за 100 000 българи

<http://www.segabg.com/article.php?id=610525>

Преговорите между работодатели и синдикати за новите минимални осигурителни прагове за 2013 г. започнаха и първата договорка е за 15% средно увеличение в леката промишленост. Вече е подписано споразумение между браншовите синдикати и работодателските структури в трикотажната промишленост и на производителите и износителите на облекло и текстил, съобщиха от КНСБ вчера. Първият договорен скок е по-голям от най-големия за тази година - 14.2% за туризма.

През следващата седмица се очаква подписването на споразумения за текстилната и за кожаро-кожухарската, обувната и галантерийната промишленост. Това са едни от най-ниско платените икономически дейности, показва справка на НОИ с броя на наетите и средния осигурителен доход по икономически дейности към май. Тя се прави, за да е в помощ на преговорите между синдикати и работодатели за най-ниските осигуровки.

Производството на облекло и обработката на кожи, което върви с производство на обувки, са две от четирите дейности със среден осигурителен доход под 400 лв. Почти 94 000 работници, които шият дрехи, вземат средно 384 лв., но около 12 000 от тях - неквалифициран персонал, получават 326 лв., което е под определения минимум за длъжността им. В обработката на кожи и производството на обувки средният доход е 386 лв., а заетите - 17 000. В производството на дървен материал средният доход е 390 лв., а заетите - 16 000. Най-нисък е осигурителният доход в ремонта на компютри и на домакински вещи - 312 лв. Там заетите са малко над 22 000 души. Навсякъде неквалифицираният персонал взема под минималния доход, което се обяснява със заетост на непълен работен ден.

В туризма средният осигурителен доход е 410 лв., но заетите са намалели от 122 000 на 113 000 за година. Продължава и тенденцията повече от половината от тях - 72 000, да се водят на непълен работен ден и да вземат средно 357 лв., което е 83% от минималния осигурителен праг за персонала, зает с услуга на населението.

Шампиони по доходи са в производството на кокс и рафинирани нефтопродукти, където средният доход е 1777 лв., но пък заетите в икономическата дейност са едва 1934. Сравнително хубави заплати с по-голям брой наети се получават в производството и разпределението на еленергия. В дейността работят над 22 000 души средно за 1400 лв.

Според синдикатите благодарение на увеличението на праговете излизат на светло доходи, които иначе работодателите дават под масата. Бизнесът обаче смята, че това е допълнителна осигурителна тежест, която в много случаи се налага административно и независимо от икономическата ситуация за сектори, където не е постигната договорка или изобщо няма преговори поради липса на синдикална или браншова структура.

ПОЛОЖИТЕЛНО

Пазарът на труда показва признаци на стабилизиране, след като за една година наетите в икономическите дейности, в които се определят минимални осигурителни прагове, са намалели с едва около 45 000 души, показва справката на НОИ. Според нея към края на май т.г. осигурените в 85 икономически дейности са били средно около 1.88 млн. души, докато година по-рано те са били 1.927 млн. За сравнение - през 2011 г. спрямо 2010 г. наетите се бяха стопили с 320 000.